

Detaljni izvedbeni nastavni plan za kolegij:
UVOD U BIOETIKU

Akadska godina: 2024./2025.

Studij: Biotehnologija i istraživanje lijekova

Kod kolegija: BIL 101 (65526)

ECTS bodovi: 3

Jezik na kojem se izvodi kolegij: hrvatski/engleski (po potrebi, u slučaju prisustva studenata – stranih državljana)

Nastavno opterećenje kolegija: 30 sati (15P + 15S)

Moguće je nastavu održavati i kao kombiniranu (nastava na daljinu do 40%).

Preduvjeti za upis kolegija: /

Nositelj kolegija i kontakt podaci:

Titula i ime: nasl.prof.dr.sc. Iva Sorta-Bilajac Turina, dr.med., univ.mag.med.

Adresa: Odjel za javno zdravstvo, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ

Katedra za zdravstvenu ekologiju, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Krešimirova 52a, Rijeka

tel: 051/358-729

e-mail: sorta.iva@gmail.com

Vrijeme konzultacija: Konzultacije putem maila.

Izvođači i nastavna opterećenja (suradnici, asistenti, tehničar/laborant):

nasl.prof.dr.sc. Iva Sorta-Bilajac Turina, dr.med., univ.mag.med. (15P+15S x 1 grupa)

Obavezna literatura:

Knjige, poglavlja u knjizi:

1. Van Rensselaer Potter: Bioetika - most prema budućnosti (odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Rijeka, Katedra za društvene znanosti, Hrvatsko društvo za kliničku bioetiku, Hrvatsko bioetičko društvo, Međunarodno udruženje za kliničku bioetiku; 2007.
2. Aramini M. Uvod u bioetiku (odabrana poglavlja). Zagreb: Kršćanska sadašnjost; 2009.
3. UNESCO i bioetika, zbirka osnovnih dokumenata. Center for Ethics and Law in Biomedicine; 2008.
4. Sorta-Bilajac I. Kliničke etičke konzultacije. Autorizirano predavanje (Nastavni materijal - Odobreno od Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta u Rijeci dana 28. 02. 2012. Klasa: 003-06/12-02/77; Ur. broj: 2170-24-01-12-1).
5. Sorta-Bilajac I, ur. Bioetika i medicinsko pravo: Zbornik radova 9. bioetičkog okruglog stola (BOSR9) Rijeka, 2008

(odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za društvene znanosti; 2009.

Znanstveni i stručni radovi:

1. Potter VR. Bioethics, the Science for Survival. *Perspect Biol Med* 1970;14:127-153.
2. Jonsen AR. The birth of bioethics. *Hastings Cent Rep* 1993; 23(6):S1-S4.
3. Sorta-Bilajac Turina I, Brkljačić M, Grgas-Bile C, Gajski D, Racz A, Čengić T. Current perspectives of Potter's global bioethics as a bridge between clinical (personalized) and public health ethics. *Acta Clinica Croatica* 2015;54(4):509-15.
4. Sorta-Bilajac Turina I, Brkljačić M, Čengić T, Ratz A, Rotim A, Bašić Kes V. Clinical ethics in Croatia: an overview of education, services and research (an appeal for change!). *Acta Clinica Croatica* 2014;53:166-75.
5. Sorta-Bilajac I. Bioetičke konzultacije. *Medicina* 2008;44(2):135-45.
6. Sorta-Bilajac I, Baždarić K, Brozović B, Agich GJ. Croatian Physicians' and Nurses' Experiences with Ethical Issues in Clinical Practice. *The Journal of Medical Ethics* 2008;34:450-5.
7. Sorta-Bilajac I, Baždarić K, Brkljačić Žagrović M, Jančić E, Brozović B, Čengić T, Čorluka S, Agich GJ. How Nurses and Physicians Face Ethical Dilemmas – the Croatian Experience. *Nursing Ethics* 2011;18(3):341-55.
8. Vozila S, Sorta-Bilajac I. Etičke dileme zdravstvenih djelatnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i percepcija sustava bioetičke potpore. *Sestrinski glasnik* 2011; 16(1-2):25-30.
9. Sorta-Bilajac I. Informirani pristanak – konceptualni, empirijski i normativni problemi. *Medicina Fluminensis* 2011;47(1):37-47.
10. Sorta-Bilajac I, Sorta J. Primjena teorije komunikacije Paula Watzlawicka na praksu komuniciranja u medicini i zdravstvu. *JHR - godišnjak Katedre za društvene i humanističke znanosti u medicini Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci* 2013;4(7):583-90.

Preporučena dodatna literatura (izborna):

Knjige, poglavlja u knjizi:

1. Šegota I. Nova medicinska etika (bioetika), kompendij (odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Rijeka; 2000.
2. Čović A. Etika i bioetika (odabrana poglavlja). Zagreb: Pergamena; 2004.
3. Gosić N. Bioetika in vivo (odabrana poglavlja). Zagreb: Pergamena; 2005.
4. Post SG, ur. *Encyclopedia of Bioethics* (odabrana poglavlja). 3rd ed. New York: Macmillan Reference USA; 2004.
5. Kuhse H, Singer P. *Bioethics: an Antology* (odabrana poglavlja). Oxford: Blackwell Publishers Ltd; 2002.
6. Holland S. *Bioethics - a Philosophical Introduction* (odabrana poglavlja). Cambridge: Polity Press; 2003.
7. Diamond EF. *A Catholic Guide to Medical Ethics* (odabrana poglavlja). Palos Park: The Linacre Institute; 2001.
8. Pence GE. *Classic Cases in Medical Ethics* (odabrana poglavlja). New York: McGraw-Hill; 1990.
9. UNESCO. *Bioethics Core Curriculum*. Paris: Division of Ethics of Science and Technology – Sector for Social and Human Sciences; 2008.
10. Beauchamp TL, Childress JF. *Principles of Biomedical Ethics* (odabrana poglavlja). 5th ed. New York: Oxford University Press; 2001.
11. Craig P, Middleton CL, O'Connell LJ. *Etički komiteti*. Zagreb: Pergamena; 1998.
12. Sorta-Bilajac I. Bioetičke konzultacije: između pravne nedorečenosti i stvarne potrebe (primjer KBC-a Rijeka). U: Turković K, Roksandić Vidlička S, Maršavelski A., ur. *Hrestomatija hrvatskoga medicinskog prava*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Biblioteka Udžbenici; 2016: str. 333-45.
13. Carmi A, Turković K, Roksandić Vidlička S (ur). *Informirani pristanak*. Zagreb: Jedinica UNESCO katedre za bioetiku i pravo Sveučilišta u Zagrebu; 2009.
14. Sorta-Bilajac I. Informirani pristanak u UNESCO-ovim bioetičkim dokumentima. U: Turković K, Roksandić Vidlička S, Maršavelski A., ur. *Hrestomatija hrvatskoga medicinskog prava*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Biblioteka Udžbenici; 2016: str. 567-71.
15. Šegota I. *Informed Consent*. Bioetički svesci br. 20. Rijeka: Katedra za društvene znanosti, Medicinski fakultet

- Sveučilišta u Rijeci; 1999.
16. Šegota I. Privatnost kao bioetički pojam. Bioetički svesci br. 2. Rijeka: Katedra za društvene znanosti, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci; 1999.
  17. Borovečki A, Lang S, ur. Javno zdravstvo, etika i ljudska prava (odabrana poglavlja). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, 2010.
  18. Nuffield Council on Bioethics. Public Health – ethical issues (odabrana poglavlja). Nuffield Council on Bioethics: London, 2007.
  19. Mićović V, Sorta-Bilajac Turina I, Malatestinić Đ. Personalized Medicine and Public Health. In: Bodiroga-Vukobrat N, Rukavina D, Pavelić K, Sander GG, eds. Personalized Medicine – A New Medical and Social Challenge. Springer International Publishing AG Switzerland: 2016, p. 81-93.
  20. European Science Foundation (ESF) (2012) Forward look: Personalised medicine for the European Citizen (odabrana poglavlja). ESF, Strasbourg cedex.
  21. Thomasma DC, Kushner T, ur. Birth to Death – Science and Bioethics (odabrana poglavlja). Cambridge: Cambridge University Press; 1999.
  22. Pessini L. Distanzacija: do kada produžavati život (odabrana poglavlja)? Rijeka: Adamić, Medicinski fakultet u Rijeci, Hrvatsko bioetičko društvo, Teologija u Rijeci; 2004.
  23. Sorta-Bilajac Turina I. Eutanazija i distanzacija. U: Brkljačić M, Šamija M, Belev B, Strnad M, Čengić T, ur. Palijativna medicina: temeljna načela i organizacija; klinički pristup terminalnom bolesniku; medicinska etika. Zagreb, Rijeka: Markulin d.o.o., Sveučilište u Rijeci, Zaklada onkologija; 2013, str. 308-19. (Nastavni materijal - Odlukom Povjerenstva za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci, Klasa 602-09/13-01/09; Ur. broj: 2170-57-05-13-3).
  24. Sorta-Bilajac I. Od eutanazije do distanzacije (odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za društvene znanosti; 2005.
  25. Škrobonja A, Muzur A, Rotschild V, ur. Povijest medicine za praktičare (odabrana poglavlja). Rijeka: Adamić; 2003.

Znanstveni i stručni radovi:

1. Sorta-Bilajac Turina I. Potterova „globalna“ bioetika kao odgovor na potrebu za „specijalnom“ etikom u javnom zdravstvu. Hrvatski časopis za javno zdravstvo 2017;13(50):6-13.
2. Sorta-Bilajac Turina, I. Zdravstvena pismenost. Narodni zdravstveni list 2014;656-657:13-4. (bib.irb.hr 813776)
3. Sorta-Bilajac Turina I, Šupak Smolčić V. Informed Consent in Croatian Clinical Laboratory Practice – Current Issues and Future Perspectives. Acta clinica Croatica 2019;58(3):497-507. <https://doi.org/10.20471/acc.2019.58.03.14> (SCI-E) (bib.irb.hr 1052329)
4. Sorta-Bilajac Turina I, Glibotić Kresina H, Gašparović Babić S, Janković S, Kresina S, Brkljačić M. (Dis)organization of Palliative care as a Potential Quality-of-Life issue in the senior Population – Croatian Experiences. Collegium Antropologicum 2015;39(2):469-73.
5. Čengić T, Brkljačić M, Sorta-Bilajac Turina I, Čorluka S, Mavrinac M, Rotim A, Kolundžić R, Racz A. Can Croatian Medicine do Without Palliative Medicine? – Study Investigating the Need for Formal Education. Collegium Antropologicum 2013;37(4):1133-7.
6. Sorta-Bilajac I, Brkljačić Žagrović M. Palijativna skrb u Hrvatskoj na pragu ulaska u Europsku uniju: medicinsko-pravni i medicinsko-etički osvrt. Medicina Fluminensis 2012;48(2):131-41.
7. Sorta-Bilajac I, Šegota I. Is there a death with dignity in today's medicine? Journal international de bioéthique 2010;21(4):149-56.
8. Brkljačić M, Mavrinac M, Sorta-Bilajac I, Bunjevac I, Čengić T, Golubović V, Šustić A. An Increasing Older Population Dictates the Need to Organize Palliative Care and Establish Hospices. Collegium Antropologicum 2009;33(2):473-80.
9. Sorta-Bilajac I, Brkanac D, Brozović B, Baždarić K, Brkljačić M, Pelčić G, Golubović V, Šegota I. Influence of the “Rijeka Model” of Bioethics Education on Attitudes of Medical Students towards Death and Dying – A Cross Sectional Study. Collegium Antropologicum 2007;31(4):1151-7.
10. Sorta-Bilajac I, Pessini L, Dobrila-Dintinjana R, Hozo I. Dysthanasia: The (Il)legitimacy of Artificially Postponed Death. Medical Archives 2005;59:199-202.
11. Dabo I, Skočilić I, Vivat B, Belac-Lovasić I, Sorta-Bilajac Turina I. Spiritual Well-Being for Croatian Cancer

- Patients: Validation and Applicability of the Croatian Version of the EORTC QLQ-SWB32. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021; 18(22):11920. <https://doi.org/10.3390/ijerph182211920> (Scopus)
12. Dabo I, Vival B, Belac Lovasić I, Sorta-Bilajac Turina I. Spirituality and Quality of Life in Cancer Patients. *Formosan Journal of Medical Humanities* 2021; 22 (1-2): 31-7. doi: 10.30097/FJMH (Scopus)
  13. Sorta-Bilajac Turina I, Lazarević Rukavina I, Pugel S, Fistončić I, Baždarić K. Unaprjeđenje zdravstvene pismenost učenika osmih razreda o reproduktivnom zdravlju – prikaz radionice „Komunikacija, emocije, spolnost“. *Medicina Fluminensis* 2019;55(1):79-88. doi: 10.21860/medflum2019_216425. (Scopus)
  14. Mustedanagić A, Sorta-Bilajac I. Povijest pobačaja. *Primaljski vijesnik* 2011;10:39-41.
  15. Sorta-Bilajac I. Indian Bioethics: the Issue of Female Foeticide and Infanticide. A Sikh Perspective. *Ethics & Politics* 2004;6. Preuzeto sa:URL: http://www2.units.it/~etica/2004_2/SORA-BILAJAC.htm
  16. Tomašević L, Pelčić G. Etičko-kršćanski stavovi o transplantaciji organa. *Služba Božja* 2008;48 (3):229-260.
  17. Šegota I, Sorta-Bilajac I. Bioethics and the Demands of Jehovah's Witnesses for bloodless Treatment. *The Journal of Japan Society for Clinical Anesthesia* 2006;26:315-20.
  18. Šuljić P, Sorta-Bilajac Turina I, Sesar Ž, Šuljić U, Džakula A, Bilajac L, Vitale K, Mićović V. Health status, lifestyle, use of health services, social capital and life satisfaction as predictors of mental health - comparative analysis of women that receive and do not receive public assistance in Croatia. *Psychiatria Danubina*, 2018;30(4):421-32. (CC) (bib.irb.hr 1007345)
  19. Brkljačić M, Jelić B, Sorta-Bilajac Turina I. Stress at the working place as a cause of burnout syndrome of nurses and technicians. *Formosan Journal of Medical Humanities* 2021; 22 (1-2): 17-24. doi: 10.30097/FJMH (Scopus)
  20. Staraj Bajčić T, Sorta-Bilajac Turina I, Baždarić K. Percepcija rizika od spolnih bolesti i HIV-a, kiberohondrija i zdravstvena pismenost u doba pandemije COVID-19. *Infektološki glasnik* 2020;40(4):129-133. <https://doi.org/10.37797/ig.40.4.3> (Scopus)

Napomena: Nastavni materijal za kolegij (udžbenik) je u pripremi. Stoga će svi materijali definirani kao obavezna i izborna literatura studentima biti dostupni za preuzimanje u digitalnom obliku na prvom satu nastave. Studentima će tijekom izvođenja kolegija biti dostupna sva predavanja u digitalnom obliku.

Opis predmeta (sažetak i ciljevi kolegija):

U okviru sadržaja kolegija obrađuju se tematske cjeline koje omogućuju studentima da – kao budući znanstvenici i stručnjaci – steknu uvid u problematiku novih etičkih pitanja u biomedicini i zdravstvu, te pripadajućem znanstveno-istraživačkom radu, nastalih zbog sve većeg napretka biomedicine i pripadajuće tehnologije. Stoga je definiranje i upoznavanje s profesionalno-etičkim i pravnim standardima vlastite profesije, odnosno priprema i osposobljavanje studenata za samostalno, odgovorno i kreativno donošenje etički i pravno utemeljenih odluka u budućem profesionalnom radu temelj njihova daljnjeg bavljenja vlastitom strukom. Sveobuhvatni je cilj kolegija osnaživanje percepcije medicinske etike i medicinskog prava kao integralnih sastavnica biotehnoških i srodnih znanosti (*Life Sciences*) i neophodnog okvira za profesionalno postupanje i rješavanje etičkih pitanja u sustavu biomedicine i zdravstva i srodnim sustavima – okviru njihova budućeg profesionalnog rada.

Ciljevi:

- Usvajanje znanja o kulturno - civilizacijskim postignućima, njihovom utjecaju na razvoj medicinske znanosti i prakse, te o utjecaju tehničkih i znanstvenih postignuća na moral i etiku u medicini kroz povijest.
- Stjecanje znanja o međudisciplinarnom, višedisciplinarnom i dijaloškom pristupu bioetičkim pitanjima i problemima; osposobljenost za iznošenje i argumentiranje stavova o

različitim etičkim, sociološkim, političkim, pravnim, religijskim i drugim čimbenicima, relevantnim za proces donošenja odluka; osposobljenost za etičko odlučivanje, s posebnim naglaskom na etičke teorije, principe i pravila; prepoznavanje adekvatnih metodoloških pristupa u rješavanju bioetičkih dilema.

- Razumijevanje odnosa: znanost (medicina/biotehnologija) – (bio)etika.
- Usvajanje moralno-pravnog obrasca profesionalnog ponašanja kroz modele i preuzimanje uloga u edukativnim i stvarnim slučajevima.
- Osposobljavanje studenata za prepoznavanje i rješavanje medicinsko-etičkih problema u biotehnologiji i biomedicini i zdravstvu stjecanjem vještina:
  - poznavanja međuljudskih odnosa,
  - razumijevanja procesa,
  - etičko-pravne procjene.

Ishodi učenja:

Demonstrirati sposobnost rješavanja medicinsko-etičkih problema.

Demonstrirati sposobnost etičke procjene, analize, diskusije, debatiranja i rješavanja konflikata.

Demonstrirati sposobnost razumljivog iznošenja kompleksnih znanstvenih i stručnih koncepata.

Detaljni sadržaj kolegija (teme/naslovi predavanja, seminara i vježbi):

A. Predavanja (3h svako predavanje):

P1.

Uvod u kolegij

Prezentacija i odabir tema za esej, način izrade eseja, raspored izlaganja u sljedećem tjednu

Razvoj etičke misli u medicini kroz povijest

Molitve, zakletve i pravila u medicinskoj etici

Kodeksi i deklaracije u medicinskoj etici

P2.

Nastanak i razvoj bioetike – analiza ključnih događaja

Glavni čimbenici etičkog odlučivanja

Etičke teorije, principi i pravila

Etika vrline

Metode etičkog odlučivanja

Bioetičke konzultacije

P3.

Uvod u medicinsko pravo

Analiza deontoloških utemeljenja struke

Privatnost i povjerenje

Liječnička-medicinska-zdravstvena tajna

Medicinski podatak

Informirani pristanak

P4.

Bioetika reprodukcije – od pobačaja do MPO

Bioetika i transplantacija

Bioetička klasifikacija smrti i umiranja

Palijativna medicina

P5.

Etika javnog zdravstva

Personalizirana medicina (i javno zdravstvo)

Neki elementi etike ekologije

Laboratorijske životinje

Osvrt na aktualna događanja u sustavu biomedicine i zdravstva

B. Seminari (3h svaki seminar):

S1.-S5. Izlaganja studentskih eseja uz PPT

Obveze, način praćenja i vrednovanje studenata:

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu i dolaziti pripremljeni na skupne seminare. Tolerira se 30 % odsustva od ukupnog broja nastavnih sati. Izlaganje seminarskog rada preduvjet je pristupanja završnom ispitu.

Aktivnost		Pojašnjenje	Broj bodova
Prisustvo na nastavi		Od ukupno 30 sati nastave (15P + 15S), tolerira se 30% (9 sati, odnosno 3 dana) izostanka, pri čemu se ostvaruje max 6 bodova, a svaki dnevni izostanak boduje s -2.	6 %
Esej	usmeno izlaganje	1. pridržavanje vremena od max 15 minuta (max 2 boda) 2. pripremljenost izlaganja (max 15 bodova) 3. odgovaranje na pitanja (max 8 bodova)	25 %
	pismena verzija rada	1. formalni elementi (max 3 boda) 2. jasnoća i način obrade teme (max 15 bodova) 3. zaključak/osobni osvrt na temu (max 12 bodova) 4. literatura (max 6 bodova) 5. poštivanje rokova (max 3 boda)	39 %
Završni ispit		Završni je ispit koncipiran kroz 10 pitanja. Svako pitanje sastoji se od ponuđenih pet odgovora, od kojih studenti trebaju prepoznati tri točna. Svako pitanje nosi 3 boda.	30%
UKUPNO			100%

Ispitni rokovi:

1. ispitni rok održat će se 18.04.2025. (8:00 u O-030)
2. ispitni rok održat će se u svibnju (mjesto i vrijeme definirat će se naknadno)
3. ispiti rok održati će se u lipnju prema dogovoru sa studentima
4. ispitni rok održati će se u rujnu prema dogovoru sa studentima

Formiranje ocjene (prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci):

Tijekom kontinuirane nastave studenti mogu steći maksimalno 70% ocjenskih bodova, a na završnom ispitu 30%. Studenti koji su tijekom kontinuiranog dijela nastave ostvarili:

- od 0 do 34,9% ocjenskih bodova ne mogu pristupiti završnom ispitu
- više od 35% ocjenskih bodova mogu pristupiti završnom ispitu.

Prema postignutom ukupnom broju ocjenskih bodova dodjeljuju se sljedeće konačne ocjene:

Postotak usvojenog znanja i vještina	ECTS ocjena	Brojčana ocjena
90% do 100%	A	Izvrstan (5)
75% do 89,9%	B	Vrlo dobar (4)
60% do 74,9%	C	Dobar (3)
50% do 59,9%	D	Dovoljan (2)
0% do 49,9%	F	Nedovoljan (1)

Konačna ocjena je zbroj bodova ostvarenih tijekom nastave i bodova ostvarenih na završnom ispitu, a prolazne ocjene su izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3) i dovoljan (2).

Raspored nastave:

Datum	Grupa	Vrijeme	Broj sati nastave	Mjesto	Oblik nastave	Izvođač
24.3.2025.	svi	12.00-15.00	3	O-030	P1	Iva Sorta-Bilajac Turina
25.3.2025.	svi	8:00-11:00	3	O-030	P2	Iva Sorta-Bilajac Turina
28.3.2025.	svi	8:00-11:00	3	O-030	P3	Iva Sorta-Bilajac Turina
01.04.2025.	svi	8:00-11:00	3	O-030	P4	Iva Sorta-Bilajac Turina
04.04.2025.	svi	8:00-12:00	4	O-030	S1	Iva Sorta-Bilajac Turina
08.04.2025.	svi	8:00-11:00	3	O-030	S2	Iva Sorta-Bilajac Turina
11.04.2025.	svi	8:00-12:00	4	O-030	S3	Iva Sorta-Bilajac Turina
15.04.2025.	svi	8:00-12:00	4	O-030	S4	Iva Sorta-Bilajac Turina
16.04.2025.	svi	12:00-15:00	3	O-030	S5	Iva Sorta-Bilajac Turina

18.04.2025.	svi	8:00-10:00		O-030	Završni ispit	Iva Sorta-Bilajac Turina
-------------	-----	------------	--	-------	---------------	--------------------------

Dodatne informacije:

Teme za esej (napomena: studenti mogu predložiti i vlastitu temu)

Povijest medicinske etike i bioetike

Analiza Hipokratove zakletve – povijesni i aktualni doseg

Nacistička medicina

Analiza i značenje Nürnberškog kodeksa

Veliki bioetički skandali

Povijest medicinske etike u Hrvatskoj: Josip Dešković

Medicinsko-etičko-pravni aspekti

Liječnička tajna kroz povijest

Informirani pristanak

Analiza deontoloških utemeljenja struke – komore i kodeksi

Etička povjerenstva

Etička pitanja kraja života

Povijesno poimanje smrti u različitim kulturama

Eutanazija

Distanzija

Palijativna medicina terminalno oboljelih pacijenata i ortotanazija

Bol kao etičko pitanje

Etička pitanja početka života

Pobačaj

Surogat majčinstvo

Etička pitanja u postupcima i posljedicama odabira spola djeteta

Genetičko savjetovanje

Reproduktivno kloniranje kao etičko pitanje

Transplantacija

Pogled u povijest

Etička pitanja u ksenotransplantaciji

Darivanje organa – Hrvatska donorska mreža

Medicina, etika, religija

Kršćanska etika i svetost života u suvremenim bioetičkim raspravama

Jehovini svjedoci i pitanje odbijanja transfuzije krvi

Islam kao uporište etičkog djelovanja u medicini i bioetici

Budizam i odnos prema liječenju

Alternativna medicina u suvremenom društvu

Etika javnog zdravstva

Sveučilište u Rijeci
University of Rijeka

Preraspodjela resursa

Zdravlje za sve!?

Cijepljenje kao etičko pitanje

Neke aktualne teme: Carter Center, Guinea Worm, River Blindness...

Personalizirana medicina

Etika ekologije

Laboratorijske životinje

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom kolegiju.

Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

Akademski čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*.